

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Montfoort
Postbus 41
3417 ZG MONTFOORT

ONDERWERP	IBT Beoordeling omgevingsrecht 2021-2022	TELEFOONNUMMER	+31621124608
DATUM	10-05-2023	E-MAILADRES	eric.vanderpluijm@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-11645	DOMEIN/OPGAVE	BDO
BIJLAGE	Overzicht verbeterpunten	TEAM	BEI

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2021/2022 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. Daarnaast hebben onze toezichthouders op 1 mei 2023 een gesprek gevoerd met de teamcoördinator Bouw en Ruimte en de concernadviseur VTH. De informatie uit dit gesprek is meegenomen in deze beoordeling.

Wij beoordelen prestaties van gemeenten als “voldoet”, “voldoet deels” of “voldoet niet”. De naamgeving van de prestaties is met de inwerkingtreding op 6 juli 2021 van ons nieuwe beleidskader aangepast. Dit beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje “Beleidskader en Uitvoeringsagenda”.

Bij het uitvoeren van ons toezicht hanteren wij de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Een toelichting op deze ladder vindt u via www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

Ons oordeel over uw taakuitoefening luidt:

- Vakgebied Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH): voldoet deels.
- Vakgebied Monumenten/ Archeologie: voldoet.

Hieronder leest u per deelterrein een toelichting op deze beoordeling.

Toetsingscriteria en beoordeling VTH

Toetsingscriteria

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied VTH hebben we getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Wij baseren ons hierbij op de wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8 cyclus.

Beoordeling VTH

In de vorige beoordelingsperiode hebben wij uw taakuitvoering als ‘voldoet’ beoordeeld (net aan). Dit betekent dat u tijdens de vorige beoordelingsronde grotendeels voldeed aan de wettelijke eisen. Deze beoordelingsronde constateren wij, op basis van de beschikbare toezichtinformatie, echter onvoldoende vooruitgang ten aanzien van de verbeterpunten voor de VTH-taken die uzelf uitvoert op het gebied van Bouw en RO.

Gelet op de toezichtinformatie en het gevoerde verificatiegesprek beoordelen we uw taakuitvoering “voldoet deels”. Dit betekent dat u over de beoordelingsperiode 2021-2022 gedeeltelijk voldoet aan de wettelijke eisen.

Een belangrijk verbeterpunt is nog steeds de tijdige vaststelling van het gecombineerde jaarverslag/ uitvoeringsprogramma. Het Besluit omgevingsrecht bepaalt dat het uitvoeringsprogramma voor het begin van het nieuwe jaar moet worden vastgesteld. Hieraan voldoet u niet, omdat u het jaarverslag 2021/ uitvoeringsprogramma 2022-2023 pas op 20 september 2022 hebt vastgesteld. Ondanks dat in de titel van de uitvoeringsprogramma de jaartallen 2022 én 2023 staan geschreven, bevat het uitvoeringsprogramma slechts productbladen voor het jaar 2022.

Een ander belangrijk verbeterpunt is de prioritering en programmering van toezicht en handhaving Bouw en RO. U voert deze taak weer uit sinds 1 januari 2022, nadat u deze taken eerder bij de ODRU had ondergebracht. U geeft in uw uitvoeringsprogramma aan dat voor 2022 de risicoanalyse, de prioritering en de prioriteringsladder voor Bouwen is geactualiseerd op basis van de per 1 januari 2022 beschikbare bezetting. Jaarlijks wordt bezien of deze prioritering bijstellingen behoeft. Dit betekent dat u, bij het ontwikkelen van uw VTH-beleid, niet eerst de benodigde formatie bepaalt om de in het beleid opgenomen doelen uit te voeren, maar het omkeert. U schrijft uw uitvoeringsprogramma steeds toe naar de beschikbare formatie, zonder nadere onderbouwing. Het mag niet zo zijn dat een risicoanalyse en de daaruit voortvloeiende prioriteiten, welke onderdeel zijn van het VTH-beleid, jaarlijks in het uitvoeringsprogramma wordt aangepast omdat de aanpassing beter past bij de personele bezetting. Indien onvoldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn, moeten deze middelen zo nodig worden aangevuld of de uitvoeringsprogramma's zo nodig worden aangepast. En als na periodieke evaluatie van het VTH-beleid de noodzaak bestaat om de risicoanalyse, prioriteiten en doelen aan te passen, dan dient het VTH-beleid zo spoedig mogelijk te worden aangepast.

Daarnaast hanteert u een prioriteringsformulier (Bijlage 4 bij het Uitvoeringsprogramma, in het programma zelf aangeduid als bijlage 3), waarmee per geconstateerde overtreding de prioriteit wordt vastgesteld. Onduidelijk is hoe dit formulier zich verhoudt tot de vastgestelde risicoanalyse in het VTH-beleid.

Daarnaast zijn de productbladen voor Bouw en RO niet duidelijk over de programmering in 2022. We hebben er begrip voor dat door de omschakeling van de uitvoering van de VTH-taken Bouw en RO van de ODRU naar de eigen organisatie het inregelen van de organisatie en de werkprocessen enige tijd vergt. We hebben er vertrouwen in dat u vanaf 2023 deze taakuitvoering op orde hebt, wat moet blijken uit een consistent uitvoeringsprogramma en – jaarverslag.

Een overzicht van de geconstateerde verbeterpunten is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid voor de basistaken (U&H-strategie regio Utrecht)

Wij hebben kennisgenomen van de door uw college op 15 februari 2022 vastgestelde U&H-strategie regio Utrecht. Dit is de allereerste gezamenlijke strategie die door alle Utrechtse gemeenten en de provincie is vastgesteld. Na een eerste analyse concluderen wij dat dit beleidsstuk in grote lijnen voldoet aan de gestelde wettelijke eisen. Aangezien in het beleidsstuk wordt vermeld dat het om een groeidocument gaat, laten wij de beoordeling voor uw gemeente op dit aspect voor nu buiten beschouwing. De verbeterpunten zullen gedeeld worden met de ambtelijke werkgroep die verantwoordelijk is voor de opmaak van het beleid. Het beleidsstuk geldt voor de jaren 2022 en 2023. Wij gaan ervan uit dat in 2023 verder wordt gewerkt aan het optimaliseren van nieuw beleid voor de jaren 2024 en verder. Daarnaast verwachten wij dat in 2023 een eerste start wordt gemaakt voor een uniform uitvoeringsprogramma voor de

basistaken op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In 2024 gaan wij daadwerkelijk over tot het beoordelen van de U&H-strategie regio Utrecht en het daarop gebaseerde uniforme uitvoeringsprogramma.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of uw college jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of uw college daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. Deze criteria zijn in uw gemeente van toepassing op de basis- en plustaken die de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) uitvoert en de VTH-taken die uw eigen organisatie uitvoert.

Over de naleving van de kwaliteitscriteria voor de taken die door de ODRU worden uitgevoerd en de taken die uw eigen organisatie uitvoert, is geen jaarlijkse mededeling aan de gemeenteraad aangetroffen. Een evaluatie, waaruit moet blijken in hoeverre uw organisatie voldoet aan de kwaliteitscriteria, ontbreekt.

Het is van belang dat uw gemeente erop stuit dat uw eigen VTH-organisatie en de ODRU aan de kwaliteitscriteria voldoen en dat u de gemeenteraad daarover actief informeert. Wij verzoeken u dringend jaarlijks een evaluatie uit te voeren en ook hierover te rapporteren aan de gemeenteraad, zodat duidelijk wordt in hoeverre uw eigen organisatie én de ODRU voldoen aan de kwaliteitscriteria en waar de knelpunten liggen.

Monumenten en Archeologie

Toetsingscriteria

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of:

- Sprake is van adequate vergunningverlening;
- De monumentencommissies goed functioneren;
- Sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

Beoordeling

Wij beoordelen de uitvoering van het taakveld Monumenten en Archeologie over 2021 als 'voldoet'. Wij baseren dit oordeel op toezichtinformatie die in oktober 2022 is ingediend. Uit de door u ingediende toezichtinformatie blijkt dat archeologie structureel deel uitmaakt van de vergunningsprocedure. In 2021 zijn er volgens uw informatie geen aanvragen behandeld voor omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten. Niettemin blijkt uit toezichtinformatie uit voorgaande jaren dat de monumentencommissie om advies wordt gevraagd bij omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten.

Toezichtregime komende beoordeling

Komende beoordeling toetsen we wederom of uw gemeente de processen voor het vakgebied VTH zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Daarbij kijken we ook naar uw inspanningen in het kader van de Omgevingswet. Nu uw gemeente als "voldoet deels" is beoordeeld, valt u de komende periode onder het reguliere toezichtregime waarbij de toezichtinformatie volledig inhoudelijk getoetst wordt aan de geldende wet- en regelgeving.

Tot slot

Hiermee is deze toetsingsronde afgerond. We verzoeken u de geconstateerde verbeterpunten op te pakken en bij de toezichtinformatie voor de volgende beoordelingsronde een overzicht te voegen met de ondernomen acties naar aanleiding van deze verbeterpunten.

In 2023 beoordelen wij de uitvoering van de taken op het gebied van het omgevingsrecht opnieuw. De volledige toezichtinformatie over de periode 2022/2023 ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk nadat u deze hebt vastgesteld, maar in ieder geval uiterlijk op 15 juli 2023.

Behalve de taakuitvoering van het omgevingsrecht, toetsen wij ook uw taakuitvoering op de terreinen informatiebeheer, huisvesting vergunninghouders en financiën. Vanwege een ander beoordelingsritme door wettelijke bepalingen, ontvangt u hiervan op een ander tijdstip onze toezichtbrieven.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

A.J. Schaddelee
Gedeputeerde Mobiliteit, Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, Communicatie en Participatie

Overzicht verbeterpunten VTH

Rapportage en evaluatie

1. Stel het jaarverslag en uitvoeringsprogramma voor Ruimtelijke Ordening (RO), Bouw en Milieu, dat nu op 20 september 2022 is vastgesteld, eerder vast zodat het jaar kan worden begonnen met een actueel uitvoeringsprogramma en rekening kan worden gehouden conclusies en aanbevelingen uit het jaarverslag.
2. Evalueer het huidige VTH-beleid.
Toelichting: het VTH-beleid moet periodiek worden geëvalueerd. Bij het opstellen van nieuw VTH-beleid (voor de periode vanaf 2023) is een beleidsevaluatie een onmisbaar onderdeel van het nieuwe beleid.

Strategisch Beleid

3. Werk de in het VTH-beleid Bouw opgenomen doelen zodanig uit dat deze meetbaar zijn.
Toelichting: De in het beleid opgenomen doelen zijn onvoldoende meetbaar. Op bijvoorbeeld pagina 7 van het beleid zijn als doelen vermeld het op niveau blijven of verbetering van de kwaliteit van de (fysieke) leefomgeving en het op niveau blijven of verbetering van het naleefgedrag van inwoners/ ondernemers. Een nulmeting ontbreekt.
4. Breid de risicoanalyse uit met "Uitvoering" (vergunningverlening en aanverwante taken) en actualiseer de risicoanalyse voor RO.
5. Maak in het beleid inzichtelijk op welke wijze uw college het beleid heeft afgestemd met de andere betrokken bestuursorganen en de organen van strafrechtelijke handhaving.
Toelichting: dit is niet inzichtelijk in het huidige VTH-beleid.
6. Maak inzichtelijk welke capaciteit en middelen nodig zijn voor de uitvoering van de VTH-taken gedurende de beleidsperiode 2020-2023 en voor de nieuwe beleidsperiode met ingang van 1-1-2024.
Toelichting: dit is niet opgenomen in het VTH-Beleid en het hierbij horende bijlagenboek.
7. Stel een duidelijke prioritering vast voor de looptijd van het beleid.
Toelichting: in het uitvoeringsprogramma 2022-2023 is de prioritering uit het VTH-beleid bijgesteld en er is aangegeven dat de prioritering van jaar tot jaar opnieuw wordt bekeken. Daarnaast wordt per overtreding een prioriteringsformulier met puntentelling gebruikt. Het is daardoor niet duidelijk welke prioriteitstelling van toepassing is en mogelijk ontstaat onbedoeld willekeur bij het prioriteren.

Programma en organisatie

8. Maak de personele en financiële middelen die nodig zijn voor het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten inzichtelijk en zorg dat de voorgenomen activiteiten met name ook op het gebied van toezicht Bouw en RO volgens het VTH-beleid en het uitvoeringsprogramma kunnen worden uitgevoerd.

Vorbereiding, uitvoering en monitoring

9. Zorg dat de resultaten en voortgang van de uitvoering van het uitvoeringsprogramma en het bereiken van de gestelde doelen worden gemonitord voor RO, Bouw en Milieu.